

nam je naš se mladi pevski zbor brojčje štirideset Križevskih pevcev pod vodstvom gosp. A. Herzoga pesem »Ponehni odhod.« Potem pozdravi predsednik g. Jožef Rožman, knez iz Stare vasi, vse navzoče in za njim sta tajnik in blagajnik poročala o preteklem društvenem delovanju. Iz obeh poročil se je razvidelo, da naše društvo že peto leto prav dobro napreduje, ker vsako leto več novih udov pristopi. Za pregledovalca računov so izvolila g. Frane Stuhce, župan v Logaroveh in Alojz Jureš, posestnik v Borecib, katera račun pregledata in odobrita. V odbor za leto 1893 so bili izvoljeni gg. Jožef Rožman, predsednikom; dr. Jožef Lehar, podpredsednikom; Anton Herzog, tržnikom; Janko Karba, blagajnikom; Anton Lacko in Josip Weigl, odbornikoma. Dokončevši zborovanje (so nam naši vrli pevci zapeli še nekatere pesmi in potem smo se podali v gostilno gospé T. Zadavec, kjer je bila prosta zabava, pri kateri so nas naši pevci z lepim petjem in nekateri udje z jedrnatimi govori razveseljevali in navduševali, da bi vedno ostali izvrstni narodnjaki in izvesti neustrašivi Slovenci. Križevčani, pristopajte prav prido k temu kristnemu društvu!

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Avstrijsko. Svili cesar se vrne dres iz Švice ostane pa nekaj časa v Monakovem in potem pri svoji hčeri Valeriji na graščini Lichteneski na Gornjem Avstrijskem. V državnem zboru so razprave o drž. proračunu dognali; besed je bilo veliko, spremembe v proračunu pa nobene, prav tako, kakor druga leta. Dne 24. marca se sklenejo razprave v drž. zboru in voljo se, možje v delegacijo. Posl. dr. Gieseler je izročil ministru za poljedelstvo interpelacijo ter mu priporoča v njej, naj se zniža vožnina umetnim gnojilom za gorice.

Slavjarsko. Deželni glavat, grof Wunbrand dela z vso silo, na to, da se osnuje po deželah zavarovalnica zoper škodo po požarih ter se ona vsprejme v skrb dežele. Ne vemo, če bodo take zavarovalnice na vse strani dobre, na vsak način pa bode zavarovanje po nižji ceni. Poslanca za Gradec, dr. Hofmann, in pl. Skala naznanjata svojim volilcem, da bota o veliki noči jim poročala o svojem delovanju v drž. zboru. Ni dvoma, da storijo enako, tudi poslanci za kinečke skupine volilcev.

Koroško. Slov. poslanci so v drž. zboru predložili ministerstvu interpelacijo, ter ga, prašajo v njej, kaj misli vlada storiti z ukazom c. kr. okr. glavarja v Celovci, v katerem naroča občini v Kotnari vasi, naj dopisuje glavarstvu samo v nemškem jeziku. Tak ukaz bje naravnost v lice samoupravi občin, toda nasproji slov. občinam je menta vse práv, čemu ne tudi taki ukazi? — V Celovci imajo sedaj 164 Judov in godi se jim neki prav dobro, ali pa se bode godilo tako, dabra tudi tistim prebivalcem, kateri pridejo tam, kedaj v roke? Jude žive najraje ob žuljih d'načih ljudj.

Kranjsko. Delo za dolensko železnico, gre urno naprej, toda žal, da se na njej večkrat dela tudi ob nedeljah. Tega pa pač vendar le ni treba. — Kranjci dajo radi, skorej preradi, častno občanstvo, zato pa se zgodi včasih, da ga potem — prekličejo, tako te dni občina Turjaška nasproti c. kr. okr. glavarju v Kranju. Tu je sitna stvar! — V Beli peči ob koroški meji so doma skorej sami Nemci in želé neki, da jih prepisejo pod koroško deželo. Kar tako pač to ne pojde!

Primorsko. Gorica pokloni sv. očetu v Rimu krasno adreso; pismo izdeluje lepopisec, Basso in prale delo na 300 gl. — Namestnica v Trstu je razpustila podružnico »Lega« v Korminu. »Lega« je laški šulvercin in torej zoper Slovence. — Trgovinska zbornica v Spljetu, mestu v Dalmaciji je sklenila ne več v laškem, ampak v hrvatskem jeziku uradom dopisovati. Prav je tako.

Hrvatsko. V Zagrebu dobijo neki še pred veliko nočjo nadškofa; sedaj se govori, da postane najbrž vojni škof dr. Belopotocky; on je po kvi Slovak, hrvaški pa brž ne zna, ali pa nadškof v Sarajevu, dr. Stadler. — Hrv. stranki Obzorova pa Starčevićeva, ste se te dni združili zoper tako imenovano »Narodno stranko«; le ta hodi skoz drn in stra z banom Klauen-Hédervaryjem.

Ogersko. Katoliški škofje so poslali pismo do sv.lega cesarja, do papeža, in do vlade ter dokazujejo v njem, kako nevarno hode za državo, ako se vpeje »civilni zakon«. Naj bi je ne bilo, že prepoznal! — V državnom zboru je poslanec Asboth in nekaj dni pozneje tudi Ugron predložil, naj pusti vlada v misli vse, kar spremeni kje kako verske stvari v državi, torej tudi civilni zakon. Ne dvomimo, da je vlada tacih govorov v srci vesela, toda doslej so se jim udala.

Vnanje države.

Rim. K. sv. očetu Leonu XIII. prilaja čedalje več romarjev, največ jih bode pa pač o veliki noči. Prihodnji teden pride tudi nemški cesar Viljem ter ga sv. oče vsprejmejo, ko pride ne od kralja, ampak iz palače nemškega poslanca.

Italija. Kakor mišer, imajo v tej državi framašoni moč v rokah in zato delajo tudi tukaj najbolj zoper katoliško cerkev. Nekaj časa jim je to obveljalo, sedaj pa, ko so se tofidi tudi rodbine — zakona; sedaj se odprajo ljudstvu očim na večih krajih so se volilci odločno postavili po robu novi postavi o civilnem zakonu. Najbrž ne bode zastoj, kajti tudi v drž. zboru se ne upajo prav glasovati za tako postavo. Daj Bog, da se ljudstvo sploh »čajna« ter upré pogoltni novotariji!

Francija. Minister za pravosodje, Bourgeois je odstopil. Pred sodnijo je prišlo na svitlo, kaj je ta mož hotel, pa se mu ni posrečilo. Republikance je hotel iz panamske goljufije izmuzniti, pa mesto njih, če je mogoče, katoliške može spraviti na tožnjo klop, toda čuje, aiti epega ni mogel iztakniti, če je tudi stikal po zvijačah za njimi. Ker so sedaj se izvedele te zvijače, ni mu kazalo druge, kakor prositi slova.

Anglija. Minister Gladstone je zbolel, kakor se pravi, za influenco. Razprave o nastavi za katoliško ltsko se ne vsijo, v poslanški hiši pred veliko nočjo, more biti še tudi pozneje ne, kajti nasprotovanj je veliko po vsej državi, ki je iz večina protestanska. In pri teh pravice za katol. ljudstvo, iščog, zastoj!

Nemčija. Cesar Viljon se pelje jutri, v petek v Italijo, tudi cesarica ga spremlja, v pričo boja srebrne poroke italijanskih veličan, tev. kralja Umberto in kraljice Margarete. Govori se, da so drž. kancelarju grofu Capriviju ure stete; če ne dobi postave v dveltni službi pod vojaško službo, odstopi oa gotovo. Pa ne, da se povrne, potlej Bismarek!

Rusija. Vlada težko gleda na nemško sosebo, kee pa ite ne marajo kaj za trgovinsko pogodbo z Rusijo in le ta mora odpreti svoji trgovini pot v Nemčijo, sicer trpi veliko škodo. Ker Nemci to vedo, so oprezni in se držijo kakor negesta na gostovanji. Minister za finance vzame več sto milijonov na pospodo, pa tako, da vzame posojilo le od domačih ljudj.

Bolgarija, Knez Ferdinand je zbolel, toda le na živcih ter ozdravi v kacin 14 dneh. — Sobranje, drž. zbor, vsprejme spremembo ustave brž soglasno ter ji že tudi pravoslavni metropolit Klemen ne ugovarja več, sicer pa še je metropolit zmerom v samostanu, kamor so ga poslali zoper njegovo voljo.

Srbija. Volitve v skupščino so bile srečne za vlado ter ima sedaj ona večino za-se, da-si je le majhna. No, kdor ima oblast v rokah, njemu je sreča pri volitvah lahko mila!

Turčija. V turski armadi služi še vedno nekoliko nemških častnikov — »za instruktorje«. Sploh pa sedanji sultan ljubi Nemce, celo v Aziji daje nemškemu podjetnikom zasluzka, pri novih železnicah. To je pomembno in Rusom ne more biti po volji in najbrž tudi Angličanom ne.

Afrika. Francoska in angleška vlada, v novem času pa tudi nemška, gleda veliko na to, da spravi po teh deželah svoje trgovce globoko v notranje kraje — vse iz sebičnih namenov. Domači ljudje morajo se jim udati ali pa iti še globlje, doslej neznane puščave. Bojev torej v teh krajih ne manjka nikoli.

Amerika. V severnih državah so imeli v unem tednu velike povodnji. Veliko ljudij je prišlo ob življenje, še več pa ob premoženje svoje. — Iz Chicage pošljejo nam v kratkem nekega juda, A. Adutta, ker je ogoljufal neko banko na Dunaji ter je z denarjem popihal v Ameriko. Denarja so našli pri njem še veliko.

Za poduk in kratek čas.

Značaj.

Napisal J. Sattler.

(Dalje.)

Kralj Pir se je vojskoval leta 278. pred Kristom z Rimljani, katerim je bil poveljnik Fabricij. Temu le je pisal takrat Pirov zasebni zdravnik, da bi za dobro plačo zavdal svojemu gospodu. Toda pravični Fabricij je izdajalčevo pismo poslal Piru, ki se ni mogel načuditi staremu rimskemu pošteniaku. Rekel je: »Prej solnce izgreši svoj tir, kakor Fabricij zapusti poti poštenosti«. Blagor narodu, ki ima take značaje; ni se treba za-nj bati; takšni možje ga otmejo pogube; takšni pošteniaki so domovini srčna kri; oni nas tolažijo in osrčujejo; oni nas krepijo in blažijo, domovino pa oslavljajo s svojim vzgledom, s svojim življenjem, s svojim značajem.

Rimskega vojskovodjo Regula so leta 255. pred Kristom zmagali in vjeli Kartaginci. Celih pet let je že vzdihoval v ječi. Sedaj pa porazijo Rimljani pri Panorinu tako Kartagince, da so bili prisiljeni prositi miru. Pošljejo torej poslance v Rim, med katerim je bil tudi Regul, da bi svoje rojake ganil in pregovoril, naj sklenejo mir pod zmernimi pogoji. Rekli so, da se mu ni treba vrniti, ako bi Rimljani vzprejeli Kartaginske pogoje. Ali Regul prišedši domov ni priporočal miru ampak rotil je svoje someščane, naj Kartagincem niti za las ne odjenjajo. Rekel je, da on itak ne bo več dolgo živel, ker so mu v Kartagini zavdali s trupom, ki deluje po časi. Zaman so bile vse prošnje sorodnikov in znancev, ki so mu prigovarjali, naj ostane doma. Regul se je, zvest svoji obljudi, vrnil v Kartagino, kjer so mu bile pripravljene strašne muke. Najprej ga zaprejo v klet z velikim slonom vkup, da bi ne mogel spat z bok vednega strabu pred strašno živaljo. Potem izrežejo vejice, da ni mogel zatisniti očij in ga postavijo na solnce, ki strašno pripeka v Afriki; naposled zaprejo tako izmu-

čenega v sod, v katerem so iz vseh strani moleli ostri žreblji. Tu je Regul v groznih bolečinah umrl za lakoto; ali njegova poštenost in zvestoba bodete živeli in se slavili do konca svetá. Nepošten in nezvest človek se pa preklinja.

Perzijanci so napadli Grke, ki so hrabro branili v soteski pri Termopilah. Pet dnij so že junaški odbijali sovražne napade. Gotovo bi bili že tu popolnoma zmagali Perzijance, da se ni našel izdajalec, ki je sovražniku pokazal pot čez goro. Efiyalt se je zval gnusni nesramnež, ki je po noči peljal dvajset tisoč Perzijancev po ozki stezi skozi temen gozd hrabrim grškim branilcem za hrbet. Ravno tako grdo je delal Juda Iskarijot z Jezusom. Zato še sedaj pravimo breznačajnežu in izdajalcu, da je Efiyalt ali Juda Iskarijot. To ime si posebno zaslužijo nemškutarji. Ali niso do pičice podobni Efiyaltu? Ali ne izdajajo svoje domovine? Zatorej jih tudi zadeva prokletstvo in zaničevanje.

V zadnji ustaji Poljski je pribežal ustaški vodja Cieskovski z dvema tovarišema k nekemu kmetu proseč ga, naj jih skrije. Dal mu je tudi tisoč goldinarjev, da bi jih ne izdal Rusom. Ta tisočak pa je tako srbel lakomno ženo kmetovo, da je pregovorila moža, naj izda ubežne nesrečneže, upajoč, da plačajo Rusi še boljše ujete »ptičke«. Mož, ki je bil ravno tako lakomen, izda begune; toda ni dobil denarja, ampak Rusi so mu vzeli tisti tisočak; vrh tega pa mu še našteji toliko gorkih, da je obležal na pol mrtev. Drugi dan so našli Poljaki ostudnega izdajalca in ga obesili z babo vred — in človek bi rekel prav so storili, kajti to je pravično plačilo, katero si zaslužijo vsi breznačajneži, ki izdajajo rojake in domovino svojo.

Značajni mož je neupogljiv, kadar gre za pravico za narodnekoristi; vselej stoji na strani rodoljubov, nepremična kakor skala sredi morskega valovja, kakor hrast v vršičem viharju. Žal, da so še redki takšni značaji, vzlasti krog mest in ob nemški meji. — Blizu Celja živi kmet, kateremu so o priliki predzadnje volitve v okrajni zastop Celjski poslali pismo proseč ga, naj dela med kmeti na to, da bodo volili le nemškutarje. Kmet pa napiše na poslano pismo: »Vračam Vam pismo Vaše s pristavkom, da bi me bilo sram nemškutarjem pomagati na noge, ki neumno in zlobno delajo za Bismarka in zoper domovino mojo«. To je bil pravi odgovor; to je možak in vrl značaj. Takemu se že od daleč rad odkrijem.

(Dalje prih.)

Smešnica. Lovec: »Veruj mi človek, ali ne veruj, v treh dnevih ustrelil sem celih 99 zajcev«. »Zakaj pa ne«, oglasi se njegov sosed pri mizi, »zakaj pa ne koj 100?«. »Zato ne«, odvrne lovec, »ker se ne izplača, da bi še se zlagal zavoljo enega zajca!«

Razne stvari.

(Imenovanje.) Njih veličanstvo svitli cesar je imenoval preč. g. Franca Kosarja, prelata Nj. svetosti papeža Leona XIII. in korarja stolne cerkve v Mariboru, za dekana iste stolne cerkve. Mil. knez in škof pa so novega dekana stolne cerkve dne ob 9. uri dopoldne slovesno vpeljali v to njih častno službo.

(Okr. zastop.) Svitli cesar je potrdil volitev gg. Ivana Kukovca, posestnika v Ljutomeru, za načelnika in Antona Šlambergerja, c. kr. notarja v Ljutomeru, za namestnika v okr. zastopu v Ljutomeru.

(Okrajna posojilnica) v Ljutomeru ima svoj občni zbor na cvetno nedeljo, dne 26. marcija v šolskem poslopju.